

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Zuzana Říhová**

NÁZEV PRÁCE: **Mosul očima evropských cestovatelů 16. - 19. století**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Karel Nováček** TYP POSUDKU: **vedoucí práce**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **výborně**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **výborně**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **výborně**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **velmi dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **velmi dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **velmi dobře**

Návrh výsledné klasifikace: velmi dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Práce Zuzany Říhové je tématicky ojedinělým pokusem o archeologicko-topografický rozbor jednoho z nejvýznamnějších měst Blízkého Východu na základě evropské cestopisné literatury. Autorka shromáždila bezmála třicet popisů města z uvedeného časového rozmezí, což představuje reprezentativní pramennou základnu; obecný vývoj města pak reprodukuje prostřednictvím moderní přehledné historické literatury. Práci pokládám za cenný příspěvek k topografii islámské metropole, který by měl být dále prohlubován, mimo jiné i v konfrontaci s obecnými modely islámského urbanismu. Ke struktuře práce mám jen marginální připomínky: kapitola 10. 1. se tématicky překrývá s úvodním nástinem 2. 2., stejně tak závěrečná "případová studie" o hradbách měla být

součástí tématicky relevantního oddílu o fortifikaci - autorka se tak nevyhnula opakování některých informací nebo naopak nemohla zdůraznit některé souvislosti mezi oběma částmi rozboru. Přestože rozumím důvodům, proč autorka zařadila část věnovanou mešitě Nabí Júnus, přece jen se nejednalo o součást města. Pokud měla práce zahrnout i levý břeh Tigridu, pak by bylo bývalo třeba přihlédnout i k dalším středověkým částem areálu Ninive.

Autorka se systematicky věnovala jednotlivým prvkům mosulské architektury a urbanismu, tak, jak byly popsány cestovateli, počínaje městskými hradbami a konče funerálními památkami. Sympatický je i pokus o diachronní srovnání celkového obrazu města v cestopisných dílech (kapitola 10. 2). Ne všem aspektům byla věnována stejně důkladná pozornost, rezervy jsou např. u uliční sítě a zejména u sakrálních staveb, přičemž např. kategorie madras, chánká a podobných institucí chybí úplně. V úvodní kapitole věnované cestopisům obecně by bylo bývalo vhodné přihlédnout k literatuře na toto téma a také nastínit dynamiku evropského cestování do severní Mezopotámie, která se měnila hlavně v závislosti na vývoji námořního spojení s Indií. Věcné připomínky k textu omezím na upozornění, že slovo qal'at (arabsky: hrad, citadela) nebylo názvem mosulské citadely a že pod "dvojitou hradbou" (str. 65) autor popisu zjevně neměl na mysli kombinaci hradby a příkopu.

Ne zcela akceptuji autorčin bohatě metaforický jazyk, který místy nesplňuje nároky kladené na odborný text, především z hlediska přesnosti a analytické důkladnosti. V textu se bohužel dost často objevují terminologické nepřesnosti či odchylky od obvyklé české transkripce cizojazyčných názvů (Yezidiové, syrijská církev, klenutý strop, lomové kvádry, kostel sv. Jamese, otomanský, madrása, plátina mušelínu).

Přes tyto připomínky je třeba zdůraznit, že autorka pracovala zcela samostatně v tématicky velmi odlehlém terénu a na základě výlučně cizojazyčné literatury. Vyrovnala se s mimořádně náročným žánrem, jakým historické cestopisy jsou, a prokázala schopnost z jejich kriticky interpretovaných údajů sestavit autentický archeologický obraz středověkého a raně novověkého Mosulu. Práce by měla být určitě dále rozvíjena a perspektivně publikována.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 18. 5. 2014

PODPIS:

